

Datum:
2026-08-27

Diarienummer:
KSN-2026-01622

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse

Kommunfullmäktige

Handläggare:
Jan Aili

Svar på motion om språkkompetens i förskolor från Lina Hamberg (UP)

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Lina Hamberg (UP) föreslår i motion inlämnad vid kommunfullmäktiges sammanträde den 27 april:

- att språkkunskaperna i svenska bland förskolepersonalen i Gottsunda, Gränby, Bäcklösa, Sävja och Stenhagen bättre ska inventeras,
- att förskolepersonal som har dåliga kunskaper i svenska måste delta i obligatoriska utbildningsprogram i svenska språket, och
- att en metod för kompensation för de berörda barnen ska arbetas fram så att de får tillräckliga språkkunskaper i svenska för att ha samma chanser som sina klasskamrater.

Beredning

Ärendet har beretts av utbildningsförvaltningen och kommunledningskontoret.

Ärendet behandlades av utbildningsnämnden 16 juni 2026 och av kommunstyrelsen 17 juni 2026.

Föredragning

Språkutveckling är grunden till ett demokratiskt samhälle. Förskolorna i Uppsala kommun har i många år arbetat med att kompetensutveckla medarbetare för att de i sin tur ska kunna leda barnen vidare i sin utveckling.

Postadress: Uppsala kommun, kommunledningskontoret, 753 75 Uppsala
Besöksadress: Stadshuset 2
Telefon: 018-727 00 00 (Kontaktcenter)
E-post: kommunledningskontoret@uppsala.se
www.uppsala.se

När barnet börjar på förskolan genomförs språkkartläggning och språksamtal med vårdnadshavare med målet att barnet utifrån sina individuella förutsättningar ska erbjudas en utbildning och undervisning som ger barnet bästa möjliga förutsättningar att utveckla det svenska språket och sitt/sina modersmål.

Samtalet är grunden för att göra en plan för hur förskolan kan arbeta kompensatoriskt i sin utbildning och undervisning i barngruppen för att stötta och stimulera barnets språkutveckling.

Vid medarbetarsamtalen kartlägger rektorerna språkkunskaperna och fångar då upp de medarbetare som har behov av att utveckla det svenska språket.

Nedan ges några exempel på insatser som har gjorts och pågår för att stärka medarbetares språkkunskaper.

- *Lingio*
Lingio är en digital E-lärandetjänst med kurser i svenska språket som erbjuds medarbetare i förskolan som behöver utveckla svenskan. Det finns kurser i grundläggande svenska i tre nivåer och två kurser i yrkessvenska för arbete i förskola. Kursen i yrkessvenska utgår från vardagliga situationer på förskolan. Kurserna finns på nio olika språk.
- *Hermods*
Utbildningen syftar till att utveckla pedagogernas yrkesspråk, både vad gäller de kollegiala samtalen, kontakten med vårdnadshavarna, och i lärande aktiviteter och vardagliga samtal med barnen. Detta för att personalen ska få bästa möjliga förutsättningar att vara trygga språkliga förebilder för barnen. Genom att utbilda handledare och rektor som ska verka som stödpersoner syftar utbildningen till att utveckla en språkutvecklande arbetsplats. Deltagare upplever att de förbättrat sin muntliga kommunikation, hörförståelse, läsförståelse och sitt skrivande.

Arbetet kommer att fortsätta så länge det finns behov av utveckling och fördjupning i språket hos medarbetare.

Det har också gjorts insatser för att utveckla undervisningen i syfte att stärka barnens språkutveckling. Under perioden 2020–2022 deltog 24 förskolor i en satsning att utbilda och implementera språk och kunskapsutvecklande arbetssätt genom utbildningar, kollegiala nätverk och workshops. Detta har sedan under åren spridits till fler förskolor. Arbetssättet genomsyrar hela utbildningen och ska möjliggöra för barnen att utveckla förmågor inom läroplanens alla målområden. Det lägger också grunden för att utveckla barnens läs- och skrivförmåga.

Ekonomiska konsekvenser

Ej aktuellt.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 27 augusti 2026
- Bilaga 1, Motion om språkkompetens i förskolor från Lina Hamberg (UP)
- Bilaga 2, Protokollsutdrag från utbildningsnämnden 16 juni 2026
- Bilaga 3, Protokollsutdrag från kommunstyrelsen 17 juni 2026

Kommunledningskontoret

Birgitta Pettersson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör och
biträdande stadsdirektör

Motion om språkkompetens i förskolor

Bakgrund

Trots skolans kompensatoriska ansvar är det fortfarande allt för många barn som möter förskolepersonal med bristfälliga språkkunskaper i svenska. För barn som växer upp i miljöer där ingen eller mycket lite svenska pratas blir detta en oacceptabelt svår start i livet vilket är oacceptabelt. Detta är tydligast i utanförskapsområdena där barnen inte får samma chanser till en lyckad skolgång som sina svenskspråkiga klasskamrater.

Allt för många barn som föds i Sverige växer upp fram tills att skolplikten gäller i miljöer där ingen svenska talas. I utanförskapsområden misslyckas skolans kompensatoriska roll när ändå barn som går på förskolan från invandrarfamiljer möts av förskolepersonal som inte talar bra svenska. Det är en oacceptabel ordning att ovan berörda barn får en onödigt svårare start i livet än sina årskamrater.

Jag yrkar:

att språkkunskaperna i svenska bland förskolepersonalen i Gottsunda, Gränby, Bäcklösa, Sävja och Stenhagen bättre ska inventeras,

att förskolepersonal som har dåliga kunskaper i svenska måste delta i obligatoriska utbildningsprogram i svenska språket, och

att en metod för kompensation för de berörda barnen ska arbetas fram så att de får tillräckliga språkkunskaper i svenska för att ha samma chanser som sina klasskamrater.

2026-04-23

Lina Hamberg
Utvecklingspartiet demokraterna

Utbildningsnämnden
Protokollsutdrag

Datum:
2026-06-16

§ 69

Svar på motion om språkkompetens i förskolor av Lina Hamberg (UP)

UBN-2026-02727

Beslut

Utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Lina Hamberg (UP) föreslår i motion inlämnad vid kommunfullmäktiges sammanträde den 27 april:

- att språkkunskaperna i svenska bland förskolepersonalen i Gottsunda, Gränby, Bäcklösa, Sävja och Stenhagen bättre ska inventeras,
- att förskolepersonal som har dåliga kunskaper i svenska måste delta i obligatoriska utbildningsprogram i svenska språket, och
- att en metod för kompensation för de berörda barnen ska arbetas fram så att de får tillräckliga språkkunskaper i svenska för att ha samma chanser som sina klasskamrater.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 20 maj 2026
- Bilaga 1, Motion om språkkompetens i förskolor från Lina Hamberg (UP)

Yrkanden

Alexander von Uckermann (SD) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer liggande förslag mot Alexander von Uckermanns (SD) yrkande om att bifalla motionen och finner att nämnden beslutar i enlighet med liggande förslag.

Utbildningsnämnden
Protokollsutdrag

Datum:
2026-06-16

Reservationer

Alexander von Uckermann (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet med följande motivering:

Språkkunskaperna är fortfarande alldeles för låga bland delar av Uppsala kommuns förskolepersonal. Uppsala kommun behöver kartlägga förekomsten av bristande språkkunskaper bland personalen för att kunna vidta nödvändiga åtgärder. Sverigedemokraterna vill ställa språkrav och införa språktester för all personal som arbetar elevnära.

Protokollet är justerat elektroniskt.
De elektroniska underskrifterna återfinns sist i protokollet.

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen
Protokollsutdrag

Datum:
2026-06-17

§ 273

Svar på motion från Lina Hamberg (UP) om språkkompetens i förskolor

KSN-2026-01622

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Lina Hamberg (UP) föreslår i motion inlämnad vid kommunfullmäktiges sammanträde den 27 april 2026:

- att språkkunskaperna i svenska bland förskolepersonalen i Gottsunda, Gränby, Bäcklösa, Sävja och Stenhagen bättre ska inventeras,
- att förskolepersonal som har dåliga kunskaper i svenska måste delta i obligatoriska utbildningsprogram i svenska språket, och
- att en metod för kompensation för de berörda barnen ska arbetas fram så att de får tillräckliga språkkunskaper i svenska för att ha samma chanser som sina klasskamrater.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2 juni 2026
- Bilaga 1, Motion om språkkompetens i förskolor från Lina Hamberg (UP)

Yrkanden

Therez Almerfors (M) yrkar bifall till motionens andra att-sats.

Maria Rosander (SD) yrkar bifall till motionens första och andra att-sats.

Beslutsgång

Ordföranden ställer motionens att-satser under proposition en att-sats i taget.

Ordföranden frågar först om det är kommunstyrelsens mening att enligt liggande

Kommunstyrelsen
Protokollsutdrag

Datum:
2026-06-17

förslag besvara motionens första att-sats eller bifalla densamma och finner att kommunstyrelsen beslutar att besvara motionens första att-sats.

Ordföranden frågar därefter om det är kommunstyrelsens mening att enligt liggande förslag besvara motionens andra att-sats eller bifalla densamma och finner att kommunstyrelsen beslutar att besvara motionens andra att-sats.

Ordföranden frågar avslutningsvis om det är kommunstyrelsens mening att enligt liggande förslag besvara motionens tredje att-sats eller bifalla densamma och finner att kommunstyrelsen beslutar att besvara motionens tredje att-sats.

Reservationer

Therez Almerfors (M), Sofia Andersson (M), Fredrik Hultman (M) och Mats Gyllander (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för att bifalla att-sats två.

Maria Rosander (SD) reserverar sig mot beslutet enligt följande:

Språkkunskaperna är fortfarande alldeles för låga bland delar av Uppsala kommuns förskolepersonal. Uppsala kommun behöver kartlägga förekomsten av bristande språkkunskaper bland personalen för att kunna vidta nödvändiga åtgärder. Sverigedemokraterna vill ställa språkkrav och införa språktester för all personal som arbetar elevnära.

Särskilda yttranden

Stefan Hanna (UP) lämnar ett särskilt yttrande enligt följande:

Utvecklingspartiet demokraterna, UP, anser att alla våra barn som går på förskolor ska få pedagogiskt stöd på svenska. De enda undantagen är barn till expats som ofta vill att deras barn ska gå på förskola och skola i engelsktalande miljöer. Det är av mycket stort värde särskilt för invandrarbarn som ofta är födda i Sverige men växer upp i miljöer där ingen svenska talas. Att dessa barn inte får börja lära sig svenska förrän skolplikten inträder är ett stort svek mot dessa barn som redan från början får en sämre start i livet än andra svenska barn.

Trots skolans kompensatoriska ansvar är det fortfarande allt för många barn som möter förskolepersonal med bristfälliga språkkunskaper i svenska. För barn som växer upp i miljöer där ingen eller mycket lite svenska pratas blir detta en oacceptabelt svår start i livet. Detta är tydligast i utanförskapsområdena där barnen inte får samma chanser till en lyckad skolgång som sina svenskspråkiga klasskamrater. Uppsala kommun måste kräva att det alltid finns förskolelärare på alla förskolor med goda kunskaper i svenska. UP anser också att det ska talas svenska på våra förskolor.

Protokollet är justerat elektroniskt.
De elektroniska underskrifterna återfinns sist i protokollet.

Utdragsbestyrkande

Sida 150 (168)

Kommunstyrelsen
Protokollsutdrag

Datum:
2026-06-17

Protokollet är justerat elektroniskt.
De elektroniska underskrifterna återfinns sist i protokollet.

Utdragsbestyrkande